

پودمان ۲

نصب، راه اندازی و کار با دستگاه چهار کاره (MFP) لیزری

دستگاه های چند کاره دستگاه هایی هستند که می توانند چند کار خاص را که تا حدودی با هم ارتباط دارند اجرا کنند و یکی از انواع این دستگاه ها پرینتر چهار کاره است. پرینتر چهار کاره از چهار دستگاه با قابلیت های اجرای کپی، فکس، پرینت و اسکن تشکیل می شود. دستگاه های چهار کاره را در بازار با نام MFP که مخفف اصطلاح Multifunction Product است می شناسند. امروزه با توجه به کوچک شدن حجم فضای کار اداری و اجرای بسیاری از کارهای مرتبط با این دستگاه ها در منازل استفاده از این دستگاه ها رواج بیشتری یافته است. لذا با توجه به نیاز جامعه، شرکت های سازنده ماشین های اداری نیز به طراحی و تولید این نوع دستگاه ها روی آورده اند.

از مزایای استفاده از دستگاه های MFP صرفه جویی در استفاده از فضای محیط کار و هزینه اولیه و سرمایه گذاری برای خرید لوازم اداری است. زیرا خرید یک دستگاه چهار کاره به جای خرید چهار دستگاه جداگانه، هزینه کمتری را به خریدار تحمیل می کند.

کارخانه های سازنده طراحی های متنوعی را ارائه داده اند. علاوه بر تنوع طراحی، سرعت و کارایی دستگاه های MFP نیز با هم تفاوت دارند. بنابراین کاربر می تواند با توجه به نیاز و بودجه در نظر گرفته شده دستگاه مورد نظر خود را انتخاب و خریداری کند.

واحد یادگیری ۲

نصب، راهاندازی و کار با دستگاه MFP لیزری

آیا تابه حالت فکر کرده‌اید

- چگونه می‌توان اطلاعات، عکس‌ها و متون را به تعداد زیاد تکثیر کرد؟
- چگونه می‌توان اطلاعات، عکس‌ها و متون را از نقطه‌ای به نقطه‌ای دیگر انتقال داد؟
- یک دستگاه چهارکاره (MFP) چه قابلیت‌هایی دارد؟
- یک دستگاه چهارکاره (پرینتر، دورنگار FAX، کپی و اسکنر) از چه بخش‌هایی تشکیل شده است؟
- یک دستگاه چهارکاره (MFP) چگونه کار می‌کند؟
- چگونه می‌توان یک دستگاه چهارکاره لیزری (MFP) را تعمیر و سرویس کرد؟

پس از اتمام این واحد یادگیری، فراغیرنده باید علاوه بر کسب مهارت در استفاده از دفترچه راهنمای کاربرد دستگاه چهارکاره لیزری (Operating Manual)، مهارت لازم را برای نصب و راهاندازی، به کارگیری و سرویس آن کسب کند. همچنین به دلیل وجود قابلیت‌های کپی و فکس دستگاه چهارکاره لیزری، با جزئیات کامل آن آشنا شده و پس از کسب مهارت بتواند از بخش کپی دستگاه برای تکثیر سند و از قابلیت فکس دستگاه (MFP) برای ارسال اطلاعات یک سند از یک نقطه به نقطه دیگر از طریق خط تلفن استفاده کند. علاوه بر موارد ذکر شده مهارت لازم را در تشخیص عیوب ساده احتمالی دستگاه در بخش‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری کسب کند. همچنین در تعمیر و سرویس این دستگاه‌ها به مهارت لازم برسد. ضرورت دارد در تمام مراحل اجرای کار نکات ایمنی، بهداشت و مهارت‌های غیرفنی مانند مسئولیت‌پذیری، کارگروهی، نظم در کار، توجه به محیط‌زیست و اخلاق حرفه‌ای را با توجه به اهمیتی که دارند عملأً رعایت کند.

برای اجرای این پومنان می‌توانید از تجهیزات دست دوم و از رده خارج شده هنرستان، ادارات آموزش و پرورش، سایر مدارس و اداره کل آموزش و پرورش استفاده کنید.

نکته اجرایی

استاندارد عملکرد

نصب، راهاندازی و تعمیرات جزئی دستگاه چهارکاره

پودمان دوم: نصب، راه اندازی و کار با دستگاه چهار کاره (MFP) لیزری

۱-۲- مواد، تجهیزات و ابزار مورد نیاز

دستگاه چهار کاره (MFP) لیزری - کابل استاندارد برق - کابل USB - کاغذ A4 - رایانه - لوازم التحریر - پنس - دستمال نخی - الکل صنعتی - تیبر - دستکش - روپوش کار - ماسک - ابزار و لوازم لحیم کاری - آچار سوکت زن - سیم خط تلفن - سوکت تلفن.

۲-۲- دستگاه چهار کاره لیزری (MFP)

دستگاه‌های چهار کاره در انواع لیزری و غیرلیزری تولید می‌شوند. اخیراً دستگاه‌های چهار کاره ریبونی (کارbone) نیز به بازار ارائه شده است.

۱-۲ یک نمونه دستگاه چند کاره را ملاحظه می‌کنید. برای انتخاب پرینترهای چند کاره (MFP) باید به مشخصات فنی و ویژگی‌های آن توجه کنیم. برخی از مشخصات فنی مهم عبارت‌اند از:

شکل ۱-۲- دستگاه چهار کاره MFP

■ سرعت چاپ

■ دقت چاپ

■ هزینه نگهداری

■ هزینه مواد مصرفی

■ یادآور می‌شود که توانایی این نوع دستگاه‌ها بسیار بالا است. مثلاً دستگاه‌های چهار کاره ارزان قیمت توانایی پرینت گرفتن ۲۰ برگ در هر دقیقه را دارند و دستگاه‌های گران‌تر می‌توانند سرعت چاپ را به ۵۲ برگ در هر دقیقه نیز افزایش دهند.

■ دقت چاپ به عنوان مشخصه فنی دوم مورد توجه قرار می‌گیرد، این دقت به طور معمول شامل دقت ۶۰۰×۶۰۰ و ۱۲۰۰×۱۲۰۰ نقطه در هر اینچ مربع است.

جستجو کنید

با مراجعه به رسانه‌های مختلف واژه DPI را ترجمه کاربرد آن را بنویسید.

■ نام‌گذاری دستگاه چهار کاره لیزری

برای نام‌گذاری دستگاه‌های چهار کاره لیزری هر کارخانه سازنده‌ای استاندارد مخصوص به خود را دارد. برای مثال MFP مخفف Multifunction Product است. ممکن است کارخانه سازنده دیگری از حرف X به عنوان پیشوند نام دستگاه‌های چند کاره لیزری استفاده کند. مثلاً دستگاه X^{364dn} یعنی دستگاه چهار کاره با قابلیت نصب به شبکه و چاپ دوطرفه خودکار (Automatic) و دستگاه X^{363d} نام دستگاه سه کاره لیزری با قابلیت چاپ دوطرفه خودکار است.

فعالیت

با مراجعه به رسانه‌های مختلف، سه کارخانه معتبر سازنده ماشین‌های اداری را شناسایی کنید، هر کدام چه پیشوندی برای دستگاه‌های چهارکاره لیزری خود انتخاب کرده‌اند. معنی واژه‌ها را بیابید. اطلاعات را در جدول ۲-۱ وارد کنید.

جدول ۲-۱

ردیف	نام کارخانه سازنده	مدل دستگاه	پیشوند مدل دستگاه	معنی واژه پیشوند
۱				
۲				
۳				

■ نصب و راهاندازی یک دستگاه MFP لیزری

فیلم ۱

فیلم نصب دستگاه MFP را ببینید.

در شکل ۲-۲ بلوک دیاگرام دستگاه چهارکاره لیزری (MFP) را مشاهده می‌کنید.

نصب و راهاندازی نرمافزاری و سخت‌افزاری دستگاه چهارکاره شامل نصب بخش‌های زیر است:

بخش کپی

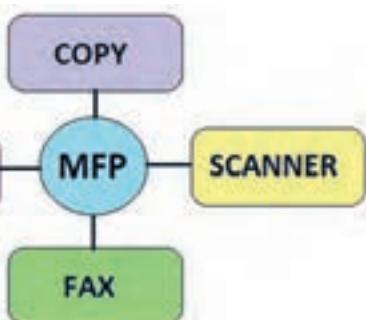
بخش پرینتر

بخش اسکنر

بخش دورنگار (فکس)

برای نصب یک دستگاه چهارکاره ابتدا بخش کپی را راهاندازی می‌کنیم. نصب بخش‌های پرینتر و اسکنر، مطابق روش گفته شده در پودمان اول همین کتاب انجام می‌شود. برای نصب فکس یا دورنگار از دفترچه راهنمای دستگاه کمک می‌گیریم.

طراحی بعضی از دستگاه‌های چهارکاره MFP به صورتی است که دارای گوشی تلفن الکترونیکی رومیزی بدون شماره گیر هستند، شکل ۲-۳. در این صورت نیازی به استفاده از یک گوشی تلفن الکترونیکی رومیزی جانبی نیست.

شکل ۲-۲ – قابلیت‌های دستگاه MFP

شکل ۲-۳ – دستگاه چهارکاره (MFP) گوشی دار

نصب دستگاه چهار کاره لیزری (MFP)

هدف: کسب مهارت در نصب یک نمونه دستگاه چهار کاره لیزری (MFP)
مواد، ابزار و تجهیزات: رایانه، اینترنت، لوازم التحریر، دستگاه MFP

مراحل اجرای کار:

فیلم ۲

فیلم مربوط به بررسی، نصب متعلقات و باز کردن پلمب های یک دستگاه نو را ببینید.

- در صورتی که دستگاه چهار کاره در کارگاه هنرستان وجود ندارد با یکی از سه روش زیر مراحل را اجرا کنید.
 - مراحل اجرای کار را روی دستگاه کپی موجود در هنرستان به صورت مرحله‌ای و از طریق فرستادن هنرجویان در گروههای دو نفره به اتاق تکثیر و آموزش دادن توسط مسئول تکثیر به اجرا آورید.
 - از اولیا کمک بگیرید و در صورت امکان دستگاه را به هنرستان بیاورند و آموزش دهید.
 - یک مغازه کپی و پرینت (دفتر فنی) را شناسایی کنید و باستن قرارداد با آن آموزش را اجرا کنید.
- ۱- ابتدا با رعایت تمام نکات گفته شده در پودمان قبل، حتماً با یک دستمال مرطوب گرد و غبار جعبه را پاک کرده و آن را از داخل کارتون خارج کنید.
 - ۲- با کمک دفترچه راهنمای نصب دستگاه، جای مناسب برای نصب دستگاه را پیدا کنید.
 - ۳- با استفاده از دستکش اقدام به باز کردن پلمب دستگاه نمایید.
 - ۴- با استفاده از دفترچه راهنمای نصب دستگاه، کلیه چسبها و نگهدارنده‌های داخل دستگاه را با احتیاط خارج و از دستگاه جدا کنید.
 - ۵- پس از بررسی دفترچه راهنمای نصب دستگاه، متعلقات دستگاه مانند کاست، کارتريج تونر و سینی‌ها را نصب کنید.

نکته مهم

دستگاه‌های چهار کاره حتماً دارای صفحه نمایش هستند که سبب می‌شود، مراحل نصب و راه اندازی دستگاه و عیب‌یابی آن به راحتی و آسان انجام شود. در فرایند نصب مراقب باشید به اجزاء قطعات دستگاه آسیبی وارد نشود.

- ۶- پس از جایابی مناسب دستگاه و نصب متعلقات آن، دستگاه را روشن کنید.

توجه

با استفاده از کلیدهای پنل و صفحه نمایش دستگاه، تنظیمهای مناسب آن انجام می‌شود. تنظیمهای دستگاه شامل بخش‌های مختلف است.

نکته مهم

در صورتی که دستگاه نو و بسته‌بندی شده (آکبند) در اختیار ندارید مراحل کار را با استفاده از دستگاه دست دوم اجرا کنید و مهارت لازم را کسب نمایید.

۷- در شکل ۲-۴ تصویر یک نمونه صفحه نمایش دستگاه چهارکاره را مشاهده می کنید. دستگاه فوق رنگ است یا سیاه و سفید؟ رنگی سیاه وسفید چرا؟

شکل ۲-۴- صفحه نمایش یک دستگاه چهارکاره (MFP)

۸- نام کلیدهای مشخص شده در شکل را ترجمه کنید و در جدول ۲-۲ شرح کوتاهی از عملکرد هر کلید بنویسید.

جدول ۲-۲

ردیف	نام کلید	ترجمه نام کلید	عملکرد کلید
۱			
۲			
۳			
۴			
۵			

کار عملی ۲

تنظیمات نرم افزاری دستگاه چهارکاره لیزری (MFP)

هدف: تنظیم نرم افزاری دستگاه چهارکاره
مواد، ابزار و تجهیزات: رایانه، اینترنت، لوازم التحریر، دستگاه MFP
 صفحه پنل یک دستگاه چهارکاره علاوه بر صفحه نمایش LCD دارای کلیدهایی مربوط به تنظیم بخش‌های فکس و کپی دستگاه است.

پودمان دوم: نصب، راه اندازی و کار با دستگاه چهار کاره (MFP) لیزری

شکل ۵-۲-بخش تنظیمات فکس پنل دستگاه

از طریق کلید «MENU» یا «FUNCTION» شکل ۲-۵ تنظیم‌های مربوط به دستگاه را انجام می‌دهیم. شرح چگونگی این تنظیم‌ها به‌طور دقیق در دفترچه راهنمای دستگاه درج می‌شود در ادامه به تشریح و اجرای تعدادی از این تنظیم‌ها می‌پردازیم. از جمله تنظیم‌های دستگاه، تنظیم تاریخ و ساعت دستگاه است.

مراحل اجرای کار:

۱- در شکل ۲-۶ چگونگی تنظیم تاریخ و ساعت یک نمونه دستگاه چهار کاره (MFP) داده شده است. مراحل کار تنظیم تاریخ و ساعت را ترجمه کنید و در محل تعیین شده بنویسید.

متن به زبان اصلی	ترجمه
Setting the date and time	
۱_ From the printer control panel,navigate to:	
Setup → OK → Device setup → OK → Date/Timer → OK	
۲_ Enter the date, and then press	
۳_ Enter the time, and then press	

شکل ۶-۲- تنظیم تاریخ و ساعت دستگاه چهار کاره MFP

۲- به کمک دفترچه راهنمای نصب، تاریخ و ساعت دستگاه MFP موجود در کارگاه را تنظیم کنید. مراحل کار را بنویسید.

■ از جمله تنظیم‌های بسیار مهم دستگاه، تنظیم اندازه (Size) و نوع (Type) کاغذ است. معمولاً هنگامی که دستگاه را برای اولین بار روشن می‌کنیم، کشور محل نصب دستگاه از فرد نصب کننده دستگاه پرسیده می‌شود. در میان این کشورها، کشور ایران لحاظ نشده است. بهترین گزینه انتخاب کشوری مانند انگلستان است که استانداردهای اندازه کاغذ آن مشابه ایران است.

☑ استاندارد اندازه کاغذ در برخی از کشورها به صورت Legal و Letter است.

فعالیت

تفاوت استاندارد اندازه کاغذ در کشورهای مختلف را بیابید و در قالب یک گزارش کار در کارگاه ارائه دهید.

۳- در شکل ۲-۷ چگونگی تنظیم اندازه و نوع کاغذ نمایش داده شده است. متن انگلیسی داده شده را ترجمه کنید و مراحل را به ترتیب بنویسید.

متن به زبان اصلی	ترجمه
<p>Setting the Paper Size and Paper Type</p> <p>۱- Make sure the printer is on and Ready appears</p> <p>۲- From the printer control panel, press □. Paper Menu appears</p> <p>۳- Press ☑.</p> <p>۴- Press the arrow buttons until Size/Type appears, and then press ☑. Select Source appears.</p> <p>۵- Press the arrow buttons until the correct source appears, and then press ☑. size appears under the source name.</p> <p>۶- Press ☑.</p> <p>۷- Press the arrow buttons until the correct size appears, and then press ☑. Submitting Changes appears, followed by Size.</p> <p>۸- Press the arrow buttons until Type appears, and then press ☑.</p> <p>۹- Press the arrow buttons until the correct type appears , and then press ☑. Submitting Changes appears, followed by Type</p>	

شکل ۲-۷- مراحل تنظیم اندازه و نوع کاغذ

کار با بخش کپی، پرینتر و اسکنر دستگاه چهار کاره

شکل ۲-۸ - دستگاه فتوکپی

هدف: گرفتن کپی با روش‌های مختلف

مواد، ابزار و تجهیزات: رایانه، اینترنت، لوازم التحریر، دستگاه MFP

■ کپی (COPY)

دستگاه فتوکپی، یکی از پرکاربردترین و اساسی‌ترین تجهیزات در اداره‌ها، سازمان‌ها، مدارس و دانشگاه‌ها است، شکل ۲-۸.

به دستگاهی که از متون یا اسناد، یک تصویر دقیقاً مشابه آنها تهیه کند، دستگاه فتوکپی یا کپی می‌گویند.

دستگاه‌های کپی تنوع بسیار زیادی دارند و هر کدام دارای عملکرد و ویژگی‌های خاص خود هستند. این وسیله سودمند در اداره‌ها، شرکت‌ها و حتی در منازل نیز کاربرد دارد.

دستگاه کپی برای کپی کردن، سند مورد نظر را اسکن کرده و تصویر اسکن شده را بر روی کاغذ چاپ (Print) می‌کند. در واقع دستگاه کپی ترکیبی از یک اسکنر و یک پرینتر است. اسکنر پس از اسکن سند تصویر آن را به رایانه ارسال می‌کند اما در دستگاه کپی تصویر به بخش پرینت دستگاه ارسال می‌شود و از آن پرینت گرفته می‌شود و به عنوان خروجی کاغذی به کاربر تحویل می‌دهد.

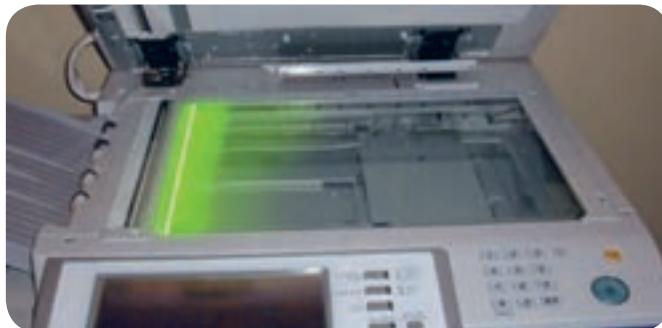

جست و جو کنید بین قابلیت‌های بخش کپی یک دستگاه چهار کاره MFP و یک دستگاه فتوکپی حرفه‌ای چه تفاوت‌هایی وجود دارد؟

■ نصب کپی

هنگامی که نصب اولیه دستگاه چهار کاره را اجرا می‌کنیم، بخش کپی نیز نصب می‌شود.

نصب کارتريج، کاست و سینی‌های دستگاه را قبل انجام دادیم. برای راه اندازی بخش کپی، دستگاه را به برق متصل کنید و در داخل کاست دستگاه کاغذ قرار دهید. اکنون بخش کپی دستگاه آماده کار است، شکل ۲-۹.

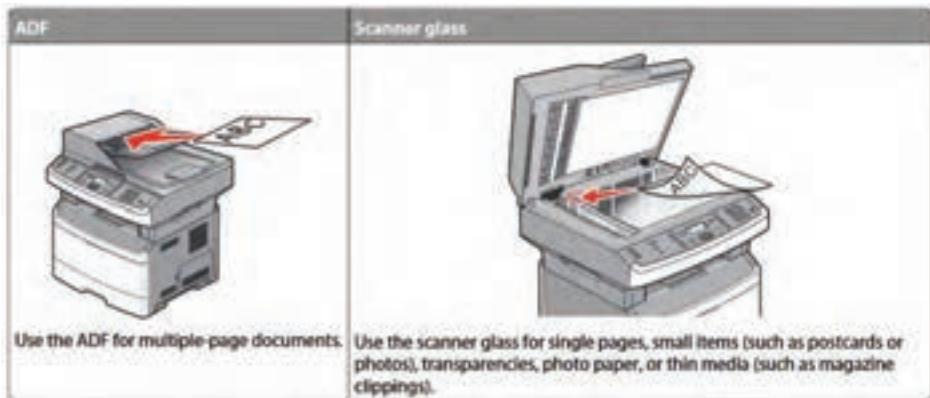
شکل ۲-۹ - کپی

فیلم کار با دستگاه کپی را ببینید.

مراحل اجرای کار

- ۱- یک سند (Document) بر روی سینی شیشه‌ای دستگاه قرار دهید و با زدن کلید «START» یا «COPY» از سند به تعداد دلخواه کپی بگیرید.
 - با توجه به طراحی‌های انجام شده روی دستگاه‌ها از سوی کارخانه‌های مختلف سازنده، انتخاب‌های متفاوتی برای امکانات بخش کپی دستگاه‌ها تعییه شده است.
 - بیشتر دستگاه‌های چهارکاره (MFP) دارای بخش ADF هستند. در این صورت به دو روش می‌توان از یک سند کپی گرفت.
- پرسش: معنی واژه (ADF-Auto Document Feeder) را بنویسید.
- ۲- شکل ۲-۱۰ دو مسیر کپی سند را نمایش می‌دهد. ویژگی ADF مربوط به این نمونه دستگاه را بنویسید؟

شکل ۲-۱۰- مسیر کپی و اسکن سند

- ۳- تفاوت این دو روش اسکن و کپی سند را با ترجمه متن مربوط به شکل ۲-۱۰ شرح دهید.

- ۴- دو سند مناسب با اندازه‌های A۴ و A۵ را با هر دو روش کپی بگیرید. مراحل تنظیم سایز کاغذ دستگاه موجود در کارگاه را بنویسید.

- هنگام قرار دادن کاغذ در ADF باید به جهت قرار دادن کاغذ دقت کنید و تنظیم کننده های دو طرف سند را بر اساس اندازه آن تنظیم کنید تا سند کج کشیده نشود، در غیر این صورت سند در ADF گیر خواهد کرد، یا در صورت گرفتن کپی، کیفیت سند کپی شده پایین می آید.
- هنگام قرار دادن سند بر روی شیشه اسکنر به علائم کنار شیشه که جهت، محل قرار دادن سند و اندازه را نشان می دهد دقت کنید.
- روی صفحه کلید دستگاه، در قسمت کپی کلیدهایی تعییه شده که امکانات اضافی به کاربر می دهد. به عنوان مثال کلید «OPTION» به ما اجازه می دهد تا اندازه و کاست دستگاه را تنظیم و تغییر دهیم. برخی از دستگاه ها علاوه بر کاست اصلی، دارای یک کاست اضافی (Optional) هستند که حجم بالاتری از کاغذ را در برمی گیرد.
- ۵- از روی یک سند تمیز و خوانا کپی بگیرید.
- ۶- شکل ۲-۱۱ بخشی از دفترچه راهنمای اپراتوری دستگاه چهار کاره لیزری است که در آن چگونگی کپی گرفتن از یک سند به صورت دور و را بیان می کند. این متن را ترجمه کنید و مراحل انجام کپی دو رو از سند را با بیان خودتان بنویسید.

Copying on both sides of the paper (duplexing)

1-Load a document faceup, short edge first into the ADF or facedown on the scanner glass.

Note:

Do not load postcards, photos, small items, transparencies, photo paper, or thin media (such as magazine clippings) into the ADF. Place these items on the scanner glass.

2-If you are loading a document into the ADF, then adjust the paper guides.

3-From the printer control panel, press the Copy button.

4-Press the Duplex/2-Sided button.

5-Press the arrow buttons to select a duplex option, and then press OK.

The first number represents sides of the original documents; the second number represents sides of the copy. For example, select 1 To 2 Sided if you have 1-sided original documents and you want 2-sided copies.

6-Press START.

7-If you placed the document on the scanner glass and have additional pages to copy, then place the next page on the scanner glass, and then press 1 on the keypad. Otherwise, press 2 on the keypad.

8-Press BACK to return to Ready.

شکل ۲-۱۱- بخشی از دفترچه راهنمای کاربردی دستگاه چهار کاره لیزری (MFP)

- ۷- در صورتی که دستگاه چهار کاره موجود در کارگاه قابلیت کپی دو رو خودکار (Automatic) را دارد این کار را انجام دهید و مراحل کار با آن را بنویسید. در غیر این صورت کپی دو رو را به صورت دستی انجام دهید و مراحل را به ترتیب بنویسید.

۸- بخش پرینتر و اسکنر دستگاه موجود در کارگاه را بر اساس مراحل آموزش داده شده در پودمان اول همین کتاب انجام داده و یک نمونه سند خوانا را اسکن کنید و از آن پرینت بگیرید. کیفیت اسکن و چاپ دستگاه را بررسی کنید و گزارش کوتاهی بنویسید.

الگوی پرسش

- ۱- یکی از مزایای استفاده از دستگاه‌های MFP است.
- ۲- مشخصات پرینترهای چند کاره MFP را بنویسید.
- ۳- دستگاه چند کاره با نام X364dn چه قابلیت‌هایی دارد؟
- ۴- استاندارد اندازه کاغذ است.
- ۵- دستگاه کپی ترکیبی از یک و یک است.
- ۶- دستگاه چهار کاره با کاست Optional حجم بالاتری از کاغذ را در برمی‌گیرد.

درست نادرست

■ بخش دورنگار (فکس FAX)

به دستگاهی که یک سند را از طریق خط تلفن شهری ارسال و یا دریافت می‌کند، دورنگار یا فکس می‌گویند. سند، نوشته یا همان نامه‌های اداری وارد دستگاه فکس مبدأ شده و از آن اسکن گرفته می‌شود، سپس به رمز (Code) و سیگنال‌های الکترونیکی مناسب برای ارسال در خط تلفن تبدیل می‌شود. سیگنال‌ها از خطوط تلفن به فکس مقصد ارسال می‌شود. دستگاه فکس مقصد سیگنال‌ها را دریافت می‌کند و به نوشته تبدیل می‌کند و سپس بر روی کاغذ چاپ می‌کند.

فکس‌ها از نظر سیستم چاپ به سه دسته تقسیم می‌شوند:

● لیزری ● کاربنی

در یک اداره کوچک که تعداد اسناد ارسالی و دریافتی کم است، استفاده از دستگاه فکس حرارتی که دارای سرعت کم است مناسب تر می‌باشد. فکس‌های حرارتی مانند پرینترهای حرارتی که در پودمان یک شرح داده شد، از رول کاغذ حرارتی برای چاپ اطلاعات استفاده می‌کنند، شکل ۲-۱۲.

شکل ۲-۱۲- فکس حرارتی

□ در یک اداره یا شرکت متوسط که در سال تعداد فکس‌ها زیاد نیست و تنها یک نفر از فکس استفاده می‌کند، فکس کاربنی که سرعتی متوسط دارد، به کار می‌رود، شکل ۲-۱۳.

□ در یک اداره، شرکت یا سازمان بزرگ که چندین نفر از دستگاه فکس استفاده می‌کنند و تمایل به استفاده مفید از فضای شرکت را دارند و تعداد نامه‌های ارسالی و دریافتی زیاد است بهتر است از فکس لیزری استفاده شود که دارای سرعت بالا و ویژگی‌های خاص است، شکل ۲-۱۴.

شکل ۲-۱۴- فکس ریبونی (کاربنی)

شکل ۲-۱۳- فکس ریبونی (کاربنی)

با استفاده از اینترنت تحقیق کنید دستگاه‌های فکس را از نظر چگونگی اسکن اسناد به چند دسته می‌توان تقسیم کرد. نتیجه را در قالب یک گزارش کوتاه در کارگاه به بحث بگذارید.

فعالیت

کار عملی ۴

فعال کردن دستگاه فکس رایانه

مواد، ابزار و تجهیزات: رایانه، اینترنت، دستگاه فاکس، خط تلفن

مراحل اجرای کار:

- ۱- با مراجعه به ویندوز رایانه خود، بخش فکس را فعال کنید.
- ۲- پس از آماده‌سازی بستر نرم‌افزاری و سخت‌افزاری، یک نمونه سند از طریق رایانه دورنگار (Fax) کنید.
- ۳- نتیجه را در قالب یک گزارش کوتاه شرح دهید.

نصب و راه اندازی دورنگار (فکس FAX)

بخش هایی از این کار عملی با هماهنگی مدیریت و معاونت هنرستان و همکاری بخش های اداری به اجرا درآید.
هدف: کسب مهارت و یادگیری نصب بخش فکس یک نمونه دستگاه چهار کاره (MFP)
مواد، ابزار و تجهیزات: رایانه، اینترنت، لوازم تحریر، آچار سوکت زن، یک نمونه دستگاه چهار کاره (MFP).

فیلم ۴

فیلم مربوط به نصب دستگاه فکس را ببینید..

مراحل اجرای کار:

توجه

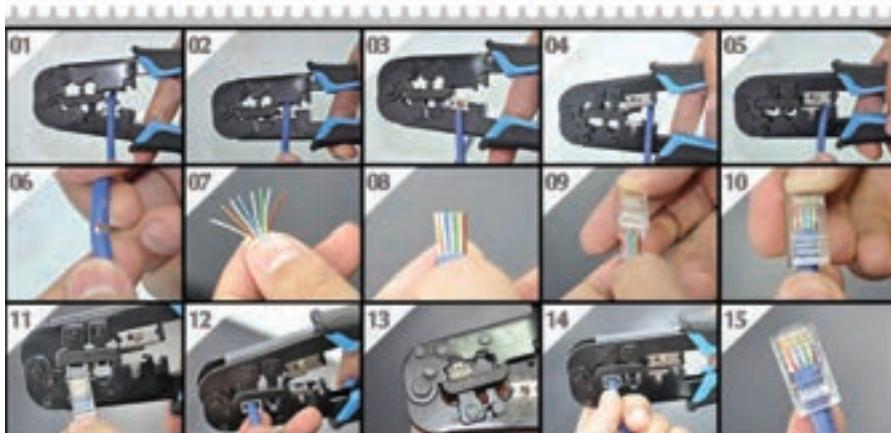

چنانچه دستگاه چند کاره موجود، بخش دورنگار را ندارد عملیات را روی دستگاه معمولی انجام دهید. در این قسمت نیز می توانید از راهکارهای ارائه شده برای تأمین تجهیزات و اجرای کارهای عملی استفاده کنید.

- برای نصب بخش فکس دستگاه، به سیم تلفن و گوشی تلفن نیاز است. معمولاً سیم تلفن دو سر سوکت دار داخل جعبه دستگاه موجود است. دستگاه هایی که مجهز به گوشی تلفن هستند کار را راحت تر کرده اند. سیم تلفن یک کابل چهار سیمه است که به دو سر آن سوکت RJ11 متصل شده است، شکل ۲-۱۵.
- همان طور که در اینفوگرافی ۲-۱۶ نشان داده شده است برای سوکت زدن سیم تلفن از آچار سوکت زن استفاده می شود. در صورتی که کابل اتصال به خط تلفن را ندارید با استفاده از کابل چهار سیمه و دو عدد سوکت RJ11 و به کمک آچار سوکت زن، مطابق مراحل شکل ۲-۱۶ و با راهنمای مربی کارگاه کابل مورد نیاز را تهیه کنید. هنگام اتصال رشته های سیم به سوکت، به رنگ سیم ها در دو طرف کابل توجه کنید.

شکل ۲-۱۵ - سیم خط تلفن

شکل ۲-۱۶ - مراحل سوکت زدن سیم تلفن با آچار سوکت زن

پرسش

در کابل های دو رشته ای، چهار رشته ای و شش رشته ای در صورتی که هنگام اتصال رشته های کابل به سوکت رنگ سیم ها در دو طرف سوکت رعایت نشود چه اشکالی ممکن است رخ دهد؟

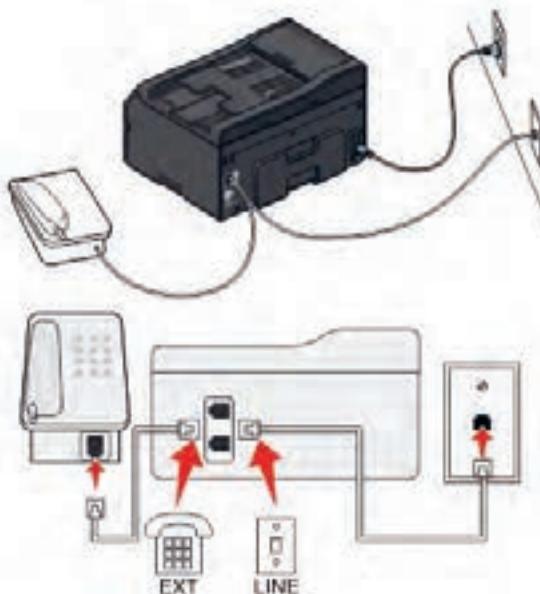

تحقیق

با مراجعه به رسانه های مختلف، انواع استانداردهای مرتبط با رنگ کابل های خط تلفن را بباید و چگونگی اتصال آن را استخراج کنید. نتیجه را در قالب یک گزارش کوتاه به کارگاه ارائه دهید.

- ۲- پس از آماده کردن کابل رابط خط تلفن، یک سر سوکت کابل را به پشت دستگاه، بخشی که با عبارت «LINE» مشخص شده متصل کنید و سر دیگر کابل را به سوکت خط تلفن مخابرات اتصال دهید.
■ کنار سوکت مربوط به خط پشت دستگاه، محل اتصال گوشی تلفن است که با عبارت «TEL» یا «EXT» مشخص شده است. طبق شکل ۲-۱۷، گوشی را به دستگاه وصل کنید.

شکل ۲-۱۷- نصب فکس

فعالیت

مراحل نصب سخت افزاری دستگاه فکس را از روی شکل ۲-۱۷ شرح دهید و در قالب یک گزارش کوتاه بنویسید.

شکل ۲-۱۸- مراحل ارسال فکس

همان طور که قبلاً در تعریف دستگاه فکس گفته شد، با استفاده از این دستگاه اطلاعات یک سند از طریق خط تلفن شهری، از یک مکان به مکانی دیگر منتقل می شود. به این تبادل اطلاعات از طریق فکس، ارسال (Send) و دریافت (Receive) گفته می شود، شکل ۲-۱۸.

■ بعد از نصب گوشی و سیم خط، در گوشی باید بوق آزاد خط تلفن شنیده شود. روی پنل این دستگاهها کلید بلندگو وجود دارد که شرکت‌های سازنده مختلف با نام‌ها و علائم متفاوت آن را مشخص کرده‌اند که بوق را روی پنل پخش می‌کند. این کلید به نام‌های «MONITOR»، «SPEAKER»، «ON HOOK» یا با علائم و نمایش داده می‌شوند.

۳- با برداشتن گوشی یا فشردن کلید بلندگو، بوق آزاد خط را تست کنید. کلید بلندگو در دستگاه موجود در کارگاه به چه نام یا علامتی نشان داده شده است؟

۴- در بخش تنظیم‌های فکس صفحه کلید شماره‌گیر وجود دارد که مانند کلیدهای گوشی تلفن کار می‌کند و دو کلید «START» و «STOP» برای عملیات ارسال و دریافت فکس استفاده می‌شود.
■ پس از نصب بخش‌های سخت‌افزاری برای ارسال و دریافت فکس، بخش نرم‌افزار دستگاه نیز باید تنظیم شود. با وارد شدن به منوی دستگاه از طریق کلیدهای تعییه شده بر روی پنل دستگاه، تنظیم نرم‌افزاری انجام می‌شود.

■ برای راهاندازی بخش فکس با استفاده از کلید «FUNCTION» یا «MENU» به تنظیم‌های فکس (FAX Setup) وارد می‌شویم. ابتدا سربرگ دستگاه را با توجه به شماره خط تلفن که به دستگاه متصل شده و اسم شرکت یا اداره‌ای که فکس در آنجا نصب می‌شود وارد می‌کنیم.
۵- در شکل ۲-۱۹ نحوه تنظیم سربرگ یک نمونه فکس داده شده است. مراحل کار را ترجمه کرده و بنویسید.

Setting the fax header

1. From the printer control panel, navigate to:
 > **Setup** > > **Fax Setup** > > **Dialing and Sending** > > **Fax Name** >
2. Enter your name or your company name, and then press .

 - To change a character, press the left arrow button.
 - To add a space, press the number 0.

3. Press the arrow buttons to scroll to **Fax Number**, and then press .
4. Enter your fax number or your telephone number, and then press .

شکل ۲-۱۹ - تنظیمات سربرگ دستگاه

۶- با کمک دفترچه راهنمای دستگاه موجود در کارگاه سربرگ دستگاه را تنظیم کنید. مراحل انجام کار را بینویسید.

۷- از جمله تنظیم‌های مهم بخش فکس دستگاه، تنظیم چگونگی دریافت (Receive) فکس توسط دستگاه است. در بخش تنظیمات دریافت (Receive Setting) سه حالت گوناگون برای دریافت فکس می‌توانیم تنظیم کنیم:

■ دریافت دستی (Manual Receive)

با تنظیم دستگاه در حالت دریافت دستی، دستگاه زنگ می‌خورد اما روی حالت دریافت سند ارسالی نمی‌رود. کاربر باید گوشی را بردارد و پس از درخواست طرف مقابل کلید «START» را بزند تا دستگاه به حالت دریافت فکس برود.

■ دریافت خودکار (Automatic)

در این حالت، دستگاه پس از تعداد زنگی که در تنظیم نرم‌افزاری دستگاه تعیین شده است، روی حالت دریافت فکس می‌رود و بوق فکس به صدا در می‌آید. تعداد زنگ بین ۱ تا ۸ زنگ قابل تنظیم است.

■ دریافت فکس

در این حالت دستگاه پس از یک زنگ به حالت دریافت فکس می‌رود.

۸- دستگاه فکس را به خط (شماره) داخلی کارگاه یا هر مرجع دیگری که با هماهنگی هنرستان انجام می‌شود اتصال دهید.

توجه

با هماهنگی بین مسئول دبیرخانه یا کارگاه دیگر هنرستان و مرتبی کارگاه خود، از خط داخلی یک سند خوانا به خط کارگاه خود ارسال کنید.

۹- با استفاده از کتابچه راهنمای نصب دستگاه، سیم خط تلفن (داخلی کارگاه) را به دستگاه وصل کنید. با استفاده از گوشی یا کلید بلندگوی روی صفحه کلید دستگاه، از وصل شدن خط تلفن به دستگاه و با شنیدن بوق آزاد از برقراری ارتباط دستگاه با خط تلفن مطمئن شوید.

■ ارسال فکس

- برای ارسال یک سند از طریق فکس، سند را در ADF یا روی شیشه اسکنر قرار دهید، شکل ۲-۲۰.

شکل ۲-۲۰ - فکس

نکته

به جهت صحیح قرار گرفتن سند توجه کنید.

- جهت قرار گرفتن کاغذ مشابه حالتی است که هنگام اسکن و کپی یک سند انجام می‌دهیم. این بخش به صورت کامل در پودمان اول همین کتاب شرح داده شده است.

- در بخش تنظیم، حالت دریافت سند را به ترتیب روی سه حالت ذکر شده قرار دهید و دریافت فکس را در هر سه حالت با ارسال سند از اتاق دبیرخانه یا کارگاه دیگر امتحان کنید و نتایج را به طور مختصر شرح دهید.

پرسش

چرا در برخی از تماس‌ها برای ارسال فکس حتماً باید از گوشی تلفن استفاده کرد؟ در چه صورت نیازی به استفاده از گوشی تلفن وجود ندارد؟

فعالیت

در ساعات غیردرسی مفهوم کلمه «Broadcast» راجست وجو کنید. این عبارت در یک دستگاه فکس چه قابلیتی را مشخص می‌کند.

در صورت امکان و هماهنگی مربی کارگاه، یک سند را به سه شماره‌ای که در اختیارتان قرار می‌گیرد به صورت Broadcast یا Multi Fax ارسال کنید و نتیجه کار را پیگیری کنید و گزارش کوتاهی در باره این نوع ارسال سند بنویسید و به کارگاه ارائه دهید.

جست و جو

در مورد قابلیت «Fax Forwarding» جست و جو کنید. آیا دستگاه موجود در کارگاه یا هنرستان این قابلیت را دارد؟ نتیجه را در کارگاه بحث کنید.

الگوی پرسش

۱- دستگاه یک سند را از طریق خط تلفن شهری ارسال یا دریافت می‌کند.

۲- دستگاه‌های فکس از نظر چاپ سند به چند دسته تقسیم می‌شوند؟ نام ببرید.

۳- سیم تلفن یک کابل شش سیمه است که دو سر آن سوکت RJ11 متصل شده است.

درست نادرست

۴- دو کلید و برای عملیات ارسال و دریافت فکس استفاده می‌شود.

پودمان دوم: نصب، راه اندازی و کار با دستگاه چهار کاره (MFP) لیزری

۵- برای راه اندازی بخش فکس با استفاده از کلید به تنظیم های فکس (FAX Setup) وارد می شویم.

Manual

MENU

MONITOR

START

الف)

ت)

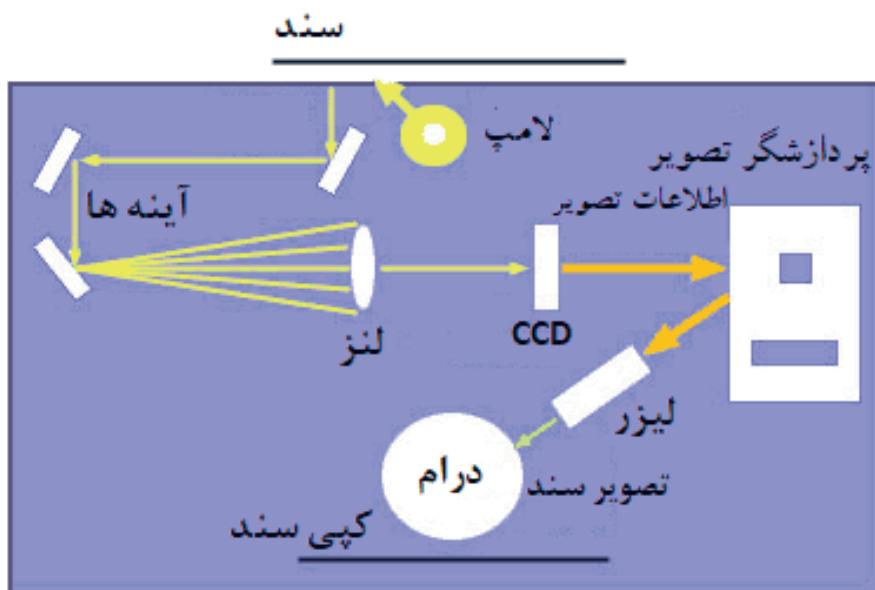
ب)

۶- دریافت خود کار (Automatic) فکس را سرح دهید.

■ اجزای بخش کپی و بررسی چگونگی عملکرد آن

در پودمان ۱ عملکرد و اجزای تشکیل دهنده یک پرینتر لیزری و اسکنر به صورت جداگانه بررسی شده است. دستگاه کپی ترکیبی از این دو دستگاه است. اسناد توسط بخش اسکنر دستگاه کپی تصویر برداری شده و در بخش پرینتر آن، پرینت گرفته می شوند.

در دستگاه های چهار کاره لیزری به دلیل دقت بالاتری که دارند از اسکنر نوع CCD استفاده می شود. در پودمان ۱ این مدل اسکنر را به طور کامل بررسی کرده ایم. در این مبحث بخش پرینتر به طور کامل با جزئیات بیشتر بررسی می شود. شکل ۲-۲۱ مراحل انجام کپی از یک سند را نمایش می دهد.

شکل ۲-۲۱ - مراحل کپی از یک سند

با توجه به شکل ۲-۲۱ مراحل کپی از یک سند و نقش هر قطعه را به اختصار بنویسید.

فعالیت

همان طور که می‌دانید، قسمت پرینت دستگاه لیزری از بخش‌های نشان داده شده در جدول ۲-۳ تشکیل شده است، این بخش‌ها را در این قسمت با جزئیات بیشتری بررسی می‌کنیم.

جدول ۲-۳

				
Fusing Unit	Cartridge Toner	drum Roller	High Voltage	Laser Unit
واحد پخت	محفظه تونر	غلتک درام	برد «ولتاژ بالا»	واحد اشعه لیزر

■ واحد لیزر (Laser Unit)

فیلم ۵

فیلم مربوط به لیزر یونیت را ببینید.

طبق شکل ۲-۲۲ لیزر یونیت از تفنگ یا دیود لیزری (LDDR)، آینه چرخنده چند وجهی (Polygonal Motor) و لنز تشکیل شده است.

شکل ۲-۲۲ - لیزر یونیت

تحقيق

با جستجو در رسانه‌های معتبر، تحقیق کنید LDDR مخفف چه کلماتی است و چگونه کار می‌کند. نتیجه را در قالب یک گزارش به کارگاه ارائه دهید.

لیزر از طریق برد اصلی دستگاه، داده‌های نقاط مکتوب و مصور مربوط به صفحه‌ای (سند) که قرار است چاپ شود را دریافت و بر اساس اطلاعات هر نقطه از سطرهای سند، متن و تصویر مورد نظر را ایجاد می‌کند که به صورت خطوط افقی چاپ می‌گردد.

- همزمان با حرکت پرتوهای نور بر روی لوله درام، لیزر یک پالس نوری برای هر یک از نقاط مورد نظر جهت چاپ را منعکس می‌کند.

- برای فضاهای خالی، لیزر پالسی تولید نمی‌کند.
- لیزر نقشی در حرکت پرتوهای نور ندارد و با تاباندن آن به روی یک آینه چندوجهی که با سرعت بالا (1000 ppm) حرکت می‌کند، نور را روی سطح درام از طریق مجموعه‌ای از لنزهای محدب و آینه‌ها به صورت خطی منعکس می‌کند.

- با تنظیم کردن فاصله بین آینه و نقاط روی درام در زمان تابش نور، از به هم ریختگی تصویر پیشگیری به عمل می‌آید.

- بیم لیزر صرفاً در جهت افقی حرکت می‌کند. پس از پیمایش افقی، غلتک درام حرکت کرده تا زمینه ایجاد خط بعدی توسط دستگاه لیزر فراهم گردد.

تفنگ لیزر (LDDR): تفنگ لیزر یا LDDR مخفف Laser Diode Driver است، که بیم لیزر را تولید می‌کند و به وجود آینه شش وجهی می‌تاباند.

آینه چند وجهی (Polygonal Mirror): آینه چندوجهی چرخان بر روی یک برد الکترونیکی که راه اندازی (driver) موتور را بر عهده دارد سوار شده است. محل قرار گرفتن این برد روی بدنه لیزر یونیت بسیار مهم است. زیرا کوچک‌ترین جایه‌جایی، پرتو لیزر را منحرف می‌کند و مانع ایجاد تصویر واضح در خروجی می‌شود.

توجه

نمونه‌ای از واحد لیزر در کلاس نشان داده شود.

شکل ۲-۲۳- برد «های ولتاژ»

- برد ولتاژ زیاد «های ولتاژ» (High Voltage)**
 این برد، ولتاژ بالای مورد نیاز برای شارژ الکترونیکی سطوح غلتک درام و غلتک‌های مغناطیسی داخل کارتریج را تولید می‌کند، شکل ۲-۲۳.
 برد «های ولتاژ» به صورت یک برد جداگانه، یا بخشی از برد منبع تغذیه دستگاه طراحی شده است.

بارش فکری

از روی دفترچه راهنمای سرویس و نگهداری دستگاه چهار کاره موجود در کارگاه، نقشه برد «های ولتاژ» را پیدا کرده و در مورد مدار آن بحث و جمع‌بندی کنید.

شکل ۲-۲۴- غلتک درام

- واحد درام (یونیت درام- Drum Unit):** در یک دستگاه کپی و پرینتر لیزری بخش اصلی چاپ، از دو المان کارتریج و غلتک درام شکل ۲-۲۴ تشکیل شده است.

در برخی از مدل‌های دستگاه لیزری، غلتک درام داخل کارتريج قرار دارد. کارتريج‌هایی که درام را در داخل خود دارند به نام ALL IN ONE (آی‌ال‌ای‌ان‌وای‌وان) شناخته می‌شوند، شکل ۲-۲۵.

□ در بسیاری از دستگاه‌ها واحد درام به صورت مستقل از کارتريج است، شکل ۲-۲۶.

شکل ۲-۲۶ - یونیت کامل درام

شکل ۲-۲۵ - کارتريج All In One

□ درام نقش انتقال تصویر به روی کاغذ برای تولید چاپ نهایی را دارد. تفاوت درام در دستگاه‌های کپی و پرینتر چگونگی انتقال تصاویر به درام است.

□ سطح خارجی غلتک درام، شکل ۲-۲۴، از سلنیوم و یا موادی که نسبت به نور حساسیت دارند پوشیده شده است. این مواد هادی الکتروسیسته هستند.

□ لیزر یونیت، بیم لیزر را بر روی لایه بیرونی درام می‌تاباند. به این ترتیب سطح درام دارای بار مثبت می‌شود. سپس درام که بار مثبت دارد برای نقاطی که باید چاپ شوند، تونر را که بار منفی دارد به خود جذب می‌کند، حالا روی سطح درام تونر چسبیده است. وقتی که کاغذ در تماس با درام قرار می‌گیرد این تونرها به دلیل قرار گرفتن یک غلتک دیگر با بار مثبت در پشت کاغذ (Transfer Roller)، جذب کاغذ می‌شوند. به این ترتیب نوشته‌ها را به کاغذ منتقل می‌کند.

کار عملی ۶

شناسایی عملی اجزا واحد لیزر، برد «های ولتاژ»، درام یونیت و تونر کارتريج

هدف: کسب مهارت و شناسایی واحد لیزر، برد «های ولتاژ»، درام یونیت و تونر کارتريج در یک نمونه دستگاه چهارکاره (MFP)

مواد، ابزار و تجهیزات: رایانه، اینترنت، لوازم التحریر، دفترچه راهنمای سرویس دستگاه موجود در کارگاه، یک نمونه دستگاه چهارکاره (MFP).

مراحل کار:

- ۱- دستگاه موجود در کارگاه را در محل مناسب با فضای کافی برای باز کردن درهای دستگاه قرار دهید.
- ۲- درهای دستگاه را باز کرده، کارتريج تونر را از دستگاه خارج کنید.
- ۳- با بررسی دفترچه راهنمای سرویس دستگاه محل قرار گرفتن لیزر یونیت را مشخص کنید.
- ۴- با بررسی دفترچه راهنمای سرویس دستگاه محل قرار گرفتن بردهای دستگاه را مشخص کنید.
- ۵- با باز کردن درهای دستگاه چه قطعات و یونیت‌هایی را می‌توانید ببینید و شناسایی کنید. با توجه به مشاهدات خود جدول ۲-۴ را پر کنید.

پودمان دوم: نصب، راه اندازی و کار با دستگاه چهار کاره (MFP) لیزری

۶- با توجه به بخش انتهایی راهنمای سرویس دستگاه در صورت موجود بودن شماره فی قطعات، جدول ۲-۴ را کامل نمایید.

جدول ۲-۴

ردیف	قطعات یا یونیت‌های قابل مشاهده	تشخیص حدسی عملکرد قطعه یا یونیت	شماره فنی قطعه یا یونیت
۱			
۲			
۳			
۴			

با جستجو در رسانه‌های معتبر دو نمونه دستگاه کپی یا پرینتر لیزری با کارتريچ‌های All In One و سه نمونه دستگاه لیزری با کارتريچ‌های جدا از درام پیدا کنید و علامت تجاری (مارک یا برند) و مدل آنها را در جدول ۲-۵ بنویسید.

فعالیت

جدول ۲-۵

	مدل کارتريچ	مدل دستگاه	علامت تجاری دستگاه
All In One			
کارتريچ جدا از درام			

شكل ۲-۲۷- پودر تونر

☒ تونر (Toner): طبق شکل ۲-۲۷ تونر ترکیبی از رنگدانه و پلاستیک است که در چاپ لیزری به جای جوهرهای مایع برای چاپ بر روی کاغذ استفاده می‌شود. مواد تشکیل‌دهنده تونر فقط جوهر نیست. پودر تونر بسیار نرم، از دانه‌های بسیار ریز پلاستیک ساخته شده که دانه‌های رنگی نیز به آنها چسبیده است.

وجود پلاستیک سبب می‌شود تا تونر پس از ذوب شدن به کاغذ بچسبد و از لکه شدن و پخش شدن تونر جلوگیری به عمل آید.

ترکیب و دوام تونر کیفیت کلی چاپ را تحت تأثیر قرار می‌دهد.
□ پرینترهای لیزری اطلاعات را به صورت دیجیتالی دریافت می‌کنند.

تونر ماده سمی و خطرناکی است. لذا هنگام کار با کارتریج و شارژ آن باید حتماً از دستکش و ماسک استفاده کنید و پس از اتمام کار دستهای خود را بشویید.

نکته ایمنی و بهداشتی

شکل ۲-۲۸ – قطعات تشکیل‌دهنده کارتریج All In One

☒ کارتریج تونر (Cartridge Toner): کارتریج

مخزن پودر تونر یا همان مواد مصرفی دستگاه است. شکل ۲-۲۸ اجزای تشکیل‌دهنده یک کارتریج تونر All In One را نشان می‌دهد. کارتریج از دو مخزن تونر اصلی و تونر مازاد تشکیل شده است، شکل ۲-۲۹. داخل مخزن کارتریج یک همزن تعبیه شده که توسط موتور اصلی دستگاه می‌چرخد و از به هم چسبیدن تونر و گلوله شدن آن جلوگیری می‌کند.

پودر تونر توسط یک غلتک مغناطیسی به سطح درام منتقل می‌شود. پس از انتقال تونر به کاغذ، مازاد تونر توسط یک تیغه (Blade) از سطح درام پاک شده و در مخزن تونر مازاد، جمع آوری می‌شود.

شکل ۲-۲۹ – برش عرضی یک کارتریج All In One

الگوی پرسش

- ۱- در دستگاه‌های چهارکاره لیزری به دلیل که دارد از اسکنر نوع استفاده می‌شود.
- ۲- لیزر از طریق نقاط داده‌های نقاط مکتوب و مصور مربوط به سندکه قرار است چاپ شود را دریافت می‌کند.
- ۳- با تنظیم کردن فاصله بین آینه و نقاط روی درام، در زمان تابش نور، از به هم ریختگی تصویر پیشگیری به عمل می‌آید.
- ۴- تفنگ لیزر یا LDDR مخفف است.
- ۵- اهمیت محل قرار گرفتن برد الکترونیکی آینه چندوجهی چرخان را شرح دهد.
- ۶- در یک دستگاه کپی و پرینتر لیزری بخش اصلی چاپ تشکیل شده است.
- ۷- سطح خارجی غلتک درام، از چه موادی پوشیده شده است؟
- ۸- مواد تشکیل دهنده تونر را بنویسید.
- ۹- وظیفه تیغه Blade را شرح دهد.

کار عملی ۷

آشنایی با اجزا کارتريج و عملکرد آن

مراحل اجرای کار:

- ۱- در شکل ۲-۲۹ قطعاتی که با شماره‌های ۱ تا ۴ مشخص شده‌اند را در نظر بگیرید و با جستجو در رسانه‌های مختلف جدول ۲-۶ را کامل کنید.
- ۲- تحقیق کنید در دستگاه‌هایی که درام یونیت جداگانه دارند، کارتريج چه تفاوتی با کارتريج All In One دارد؟

جدول ۲-۶

شماره قطعه	نام لاتین قطعه	نام فارسی قطعه	عملکرد
۱			
۲			
۳			
۴			

۳- چه بخش‌هایی از کارت‌تیریج All In One به یونیت کارت‌تیریج منتقل شده است؟

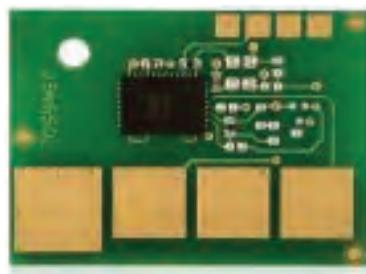
۴- یک کارت‌تیریج اسقاطی که غیرقابل استفاده است، تهیه کنید.

۵- باز کردن کاورهای کارت‌تیریج قطعات مختلف داخلی آن را باز کنید و با تصویر شکل ۲-۲۹ مقایسه کنید. نام قطعات شناسایی شده را در قالب گزارش ارائه دهید.

(Chipset) ■

شکل ۲-۳۱ - کارت‌تیریج با فیوز

شکل ۲-۳۰ - Chipset

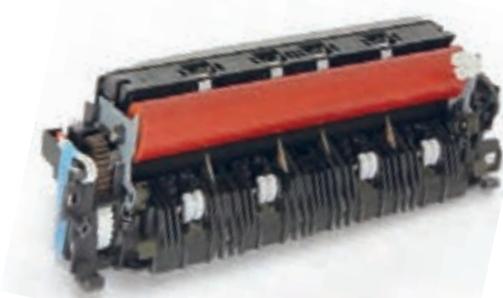
اخیراً برخی شرکت‌های سازنده برای جلوگیری از شارژ کارت‌تیریج و انحصاری کردن فروش آن برای سود بیشتر، مطابق شکل ۲-۳۰ برد کوچکی (Chipset) در کنار یا زیر کارت‌تیریج تعییه کرده‌اند که با اتصال به برد اصلی به عنوان کنتور (شمارنده) عمل می‌کند. مثلاً برای یک مدل کارت‌تیریج وقتی این کنتور به ۳۰۰۰ یعنی دستگاه ۳۰۰۰ چاپ گرفته و کارت‌تیریج تمام شده است. به این ترتیب چراغ اخطار تونر روی پنل دستگاه روشن شده و دستگاه عملیات پرینت، کپی یا دریافت فکس را انجام نمی‌دهد. در این حالت باید کارت‌تیریج یا چیپست آن تعویض شود.

☒ در برخی مدل‌ها به جای چیپست از فیوز‌هایی با آمپر پایین (0.63 mA) برای شناساندن کارت‌تیریج جدید پس از پیام خطای تمام شدن تونر استفاده می‌کنند، شکل ۲-۳۱.

تحقيق

با تحقیق از شرکت‌های خدمات پس از فروش ماشین‌های اداری شهر خود، یا جست‌وجو در رسانه‌های معتبر تحقیق کنید چه راه‌های دیگری به جای استفاده از چیپست و فیوز برای شناسایی کارت‌تیریج جدید به دستگاه وجود دارد؟

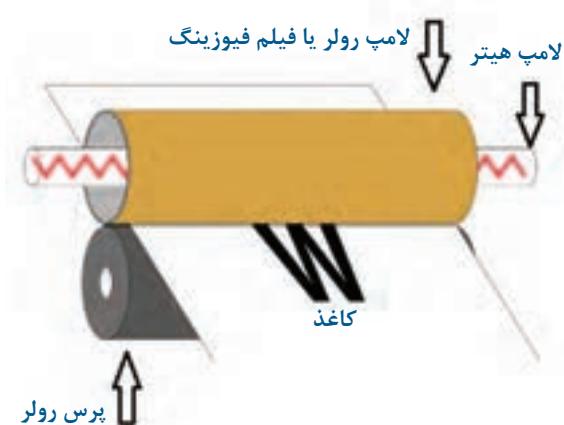
شکل ۲-۳۲ - فیوزینگ یونیت - بخش پخت

■ واحد فیوزینگ یا بخش پخت (Fusing Unit) شکل ۲-۳۲ بخش پخت‌دستگاه یا فیوزینگ یونیت، را نشان می‌دهد. این بخش تونر را بر روی کاغذ ثابت می‌کند.

فیوزینگ یونیت این کار را تحت فشار و حرارت بالا (حدود ۱۸۰ تا ۲۰۰ درجه سانتی‌گراد) انجام می‌دهد، شکل ۲-۳۳ چگونگی عملکرد بخش پخت را نشان می‌دهد.

پودمان دوم: نصب، راه اندازی و کار با دستگاه چهار کاره (MFP) لیزری

شکل ۲-۳۴ قسمت‌های مختلف بخش فیوزینگ را نشان می‌دهد. اجزای بخش پخت به شرح زیر است:

شکل ۲-۳۳ - عملکرد فیوزینگ یونیت

۱- غلتک‌هات (Hot Roller) یا فیلم فیوزینگ (Fusing Film)

۲- غلتک پرس‌کننده (Pressure Roller)

۳- لامپ فیوزینگ (Fusing lamp Or Heater)

۴- ترمیستور (Thermistor)

۵- ترموستات (Thermostat)

۶- ترموفیوز (Thermofuse)

۷- چرخ دندنه‌ها

۸- کاور فیوزینگ

۹- سنسورها

شکل ۲-۳۴ - اجزاء تشکیل دهنده فیوزینگ یونیت

■ لوله داغ (هات رولر - Hot Roller)

در برخی از دستگاه‌های لیزری از هات رولر نشان داده شده در شکل ۲-۳۵، که یک استوانه فلزی با روکش تفلون است استفاده می‌شود. در برخی دیگر از فیلم فیوزینگ طبق شکل ۲-۳۶ استفاده می‌کنند. در مرکز هر دو، یک لامپ جهت گرم کردن و بالا بردن دما قرار می‌دهند تا پخت تونر روی سطح کاغذ انجام شود.

شکل ۲-۳۶ - فیلم فیوزینگ

شکل ۲-۳۵ - لوله داغ یا Hot Roller

شکل ۲-۳۷ - غلتک پرس

شکل ۲-۳۸ - قطعات حرارتی واحد فیوزینگ

کاغذی که نوشته‌ها روی سطح آن از طریق درام رولر به صورت نقاط تونری منتقل شده است مطابق شکل ۲-۳۳ از بین لوله داغ و غلتک پرس رولر شکل ۲-۳۷ عبور می‌کند و تحت گرما و فشار، تونر روی سطح کاغذ تثبیت می‌شود. حرکت این غلتک‌ها توسط چرخ دندنهایی که توسط موتور اصلی دستگاه (Main Motor) می‌چرخد صورت می‌گیرد.

ترمومتر، ترموفیوز و ترمیستور (مقاومت تابع حرارت Thermistor) از جمله قطعاتی هستند که ممکن است تنها دو مورد از آن در واحد پخت استفاده شود. این قطعات دما را کنترل و در حد مورد نیاز تنظیم می‌کنند در شکل ۲-۳۸ نمونه‌هایی از این قطعات را مشاهده می‌کنید.

کاور فیوزینگ یونیت معمولاً از دو قسمت فوقانی و تحتانی تشکیل شده است که کلیه اجزا را پوشش می‌دهند.

سنسورها، ورود و خروج کاغذ را به بخش پخت کنترل می‌کنند. قطعه شماره ۹ در شکل ۲-۳۴ این حسگر را نمایش می‌دهد.

در مورد لامپ فیوزینگ و عملکرد آن جستجو کنید و نتیجه را در کارگاه به بحث بگذارید. عکسی از آن تهیه کرده به کارگاه ارائه دهید.

جستجو

۱- شکل ۲-۳۸ قطعات محافظتی حرارتی فیوزینگ یونیت را نشان می‌دهد. اسامی هر کدام را در جدول ۲-۷ بنویسید.

۲- با جستجو در اینترنت عملکرد هر کدام را به‌طور مختصر شرح دهید.

جدول ۲-۷

فعالیت

شماره قطعه	نام لاتین	نام فارسی	تشریح عملکرد
۱			
۲			
۳			

■ قطعات کششی کاغذ

قطعات کششی کاغذ (PAPER FEED ROLLER) به غلتک هایی گفته می شود که توسط موتور دریافت (RX MOTOR) راه اندازی می شوند و کاغذ را از داخل کاست (کشوی کاغذ) می کشنند و به بخش چاپ تحویل می دهند، شکل ۲-۳۹. در این قطعات معمولاً از یک جفت غلتک باریک برای کشیدن کاغذ و گاهی از یک غلتک پهن تر به تنها یی استفاده می شود.

جنس سطح این غلتک ها به گونه ای طراحی شده است که اصطکاک فراوانی دارد و در تماس با کاغذ آن را به داخل دستگاه هدایت می کند.

بر روی سطح برخی از این غلتک ها شیارهایی تعییه شده است که قدرت کشش و عمر مفید آنها را افزایش می دهد. سطح مقطع غلتک ها معمولاً به صورت دایره ای، نیم دایره و هلالی است. شکل ۲-۴۰ انواع غلتک های کاغذکش را نشان می دهد.

شکل ۲-۴۰- انواع غلتک کاغذکش

شکل ۲-۳۹- قطعات کششی کاغذ

■ حسگرهای دستگاه (Sensors - سنسورها)

یک دستگاه چهار کاره، سنسورهای مختلفی به شرح زیر دارد:

سنسور نوری، این سنسور تمام شدن کاغذ در داخل کاست را اطلاع می دهد، شکل ۲-۴۱ سنسور نوری معمولاً از نوع فتو دیود و فتو ترانزیستور است که حرکت یک اهرم بین این دو قطعه فرمان لازم را به CPU می دهد.

موقعیت مکانی این اهرم، میزان کاغذ داخل کاست را می سنجد. از جمله خرایی های این سنسور، شکستن اهرم یا گرد و خاک گرفتن آن است. با تعویض اهرم یا تمیز کردن سنسور با فشار باد یا گوش پاک کن آغشته به الکل این عیب قابل برطرف شدن است.

سنسور تونر تمام شدن تونر را چک می کند. این سنسور انواع مختلفی دارد. در دستگاه های قدیمی تر برای سنجش میزان تونر داخل مخزن کارتريج از سنسورهای مغناطیسی استفاده می کردند. در این روش فرمان لازم از طریق مقایسه رفت و برگشت امواج مغناطیسی فرمان لازم داده می شد. شکل ۲-۴۲ یک نمونه حسگر مغناطیسی را نشان می دهد. محل قرار گرفتن این سنسور روی دستگاه و در زیر کارتريج است. امروزه در برخی از دستگاه ها هنوز از این روش استفاده می کنند.

امروزه در بیشتر دستگاه‌ها از یک برد الکترونیکی کوچک برای شمارش تعداد برگ چاپ شده استفاده می‌شود. در واقع یک کنتور یا شمارنده، تعداد برگ‌های پرینت شده را شمارش می‌کند. مثلاً وقتی ۳۵۰۰ برگ پرینت گرفته شد، سنسور فرمان می‌دهد و دستگاه پیام خطای تمام شدن تونر را می‌دهد. در ماشین‌های اداری این بردها به نام چیپ ست (CHPSET) شناخته می‌شوند.

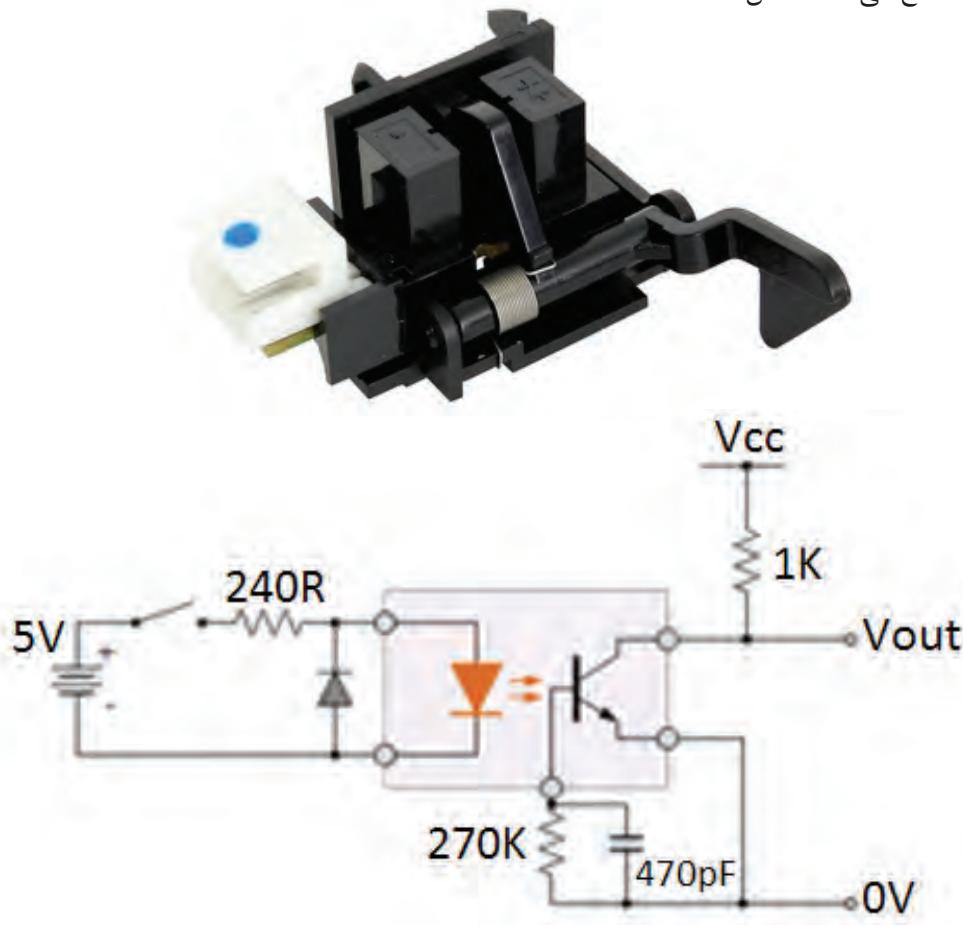
شکل ۲-۴۱ – سنسور نوری و اهرم

شکل ۲-۴۲ – سنسور معنابیسی

پودمان دوم: نصب، راه اندازی و کار با دستگاه چهار کاره (MFP) لیزری

- سنسور درونی دستگاه که زیر کارتريج قرار دارد گیر کاغذ در زیر کارتريج را نشان می‌دهد.
- این سنسور به صورت الکلنجی بوده و از یک اهرم، یک دیود و ترانزیستور نوری که در مقابل هم قرار گرفته‌اند تشکیل شده است. هنگام کار، اهرم بین دیود و ترانزیستور جایه‌جا می‌شود و گیرکردن کاغذ در زیر کارتريج را اطلاع می‌دهد، شکل ۲-۴۳.

شکل ۲-۴۳- یک نمونه سنسور زیر کارتريج و مدار الکترونیکی آن

- ☑ در دستگاه‌های مختلف از انواع مختلف سنسور در محل‌های مختلف استفاده می‌شود. سنسور خروجی که خارج شدن کاغذ از بخش پخت را بررسی می‌کند. در صورت گیرکردن کاغذ در فیوزینگ، این سنسور تشخیص داده و به CPU پیام می‌دهد.

با جست‌وجو در رسانه‌های معتبر در مورد انواع سنسورهای به کار رفته در ماشین‌های اداری شامل فکس، کپی، پرینتر و اسکنر تحقیق کنید و نتیجه را به کارگاه ارائه دهید.

فعالیت

■ برد های دستگاه

تعداد برد های دستگاه دقیقاً به نوع طراحی دستگاه مربوط می شود. اختصاص اسامی برد ها نیز به کارخانه سازنده دستگاه برمی گردد. امروزه با پیشرفت فناوری اندازه این برد ها روز به روز کوچک تر می شود.

☒ **برد اصلی دستگاه (Main Board):** برد اصلی دستگاه، شکل ۲-۴۴، بردي الکترونیکي است که CPU و آي سى های اصلی دستگاه مانند Flash روی آن قرار دارد. همچنین تمامی درگاه های ارتباطي دستگاه روی این برد نصب شده است. پورت های USB و شبکه روی این برد ها قرار می گیرد.

شکل ۲-۴۴ - برد اصلی دستگاه چهار کاره لیزری

برد اصلی در بعضی از مدل های چهار کاره به نام برد Formatter شناخته می شود. سنسورها و موتورهای دستگاه توسط کانکتورها به این برد متصل می شوند. آي سى راه اندار (درایور) موتورها روی این برد قرار دارد. تمامی برد های جانبی دستگاه توسط کابل ها و کانکتورها به این برد متصل می شوند.

☒ **برد تغذیه (Power Board):** شکل ۲-۴۵ برد تغذیه یا برد پاور دستگاه را نشان می دهد به این برد کابل برق متصل می شود، بنابراین از برق ۲۰۰ ولت شهری، ولتاژ های DC مورد نیاز برای تغذیه برد اصلی و سایر برد های دستگاه تأمین می شود. طراحی برد های بعضی از کارخانه های سازنده دستگاه های چهار کاره لیزری به صورتی است که برد تغذیه شامل بخش «های - ولتاژ» دستگاه نیز می باشد.

☒ **برد پنل دستگاه:** برد پنل شامل کلیدهای دستگاه و صفحه نمایش است. در دستگاه های خیلی جدید پنل دستگاه به صورت یک LCD تماسی طراحی شده و کلیدی روی پنل وجود ندارد، شکل ۲-۴۶.

شکل ۲-۴۶ - دستگاه با پنل

شکل ۲-۴۵ - برد تغذیه دستگاه

☒ برد های راه انداز و واسطه: علاوه بر برد های تغذیه و پنل، برد هایی مانند ADF و راه انداز لامپ اسکنر نیز در دستگاه تعبیه شده اند که توسط کابل و کانکتور هایی به برد اصلی دستگاه متصل می شوند. برد ADF، راه انداز موتور TX برای راه اندازی قطعات کششی کاغذ است.

الگوی پرسش

- ۱- بخش پخت Fusing Unit تونر را بر روی کاغذ با فشار و با درجه حرارت سانتی گراد ثابت می کند.
- ۲- اجزا تشکیل دهنده بخش پخت را نام ببرید.
- ۳- جدول ۲-۸ را کامل کنید.

جدول ۲-۸

ردیف	نام قطعه	نام لاتین	تشریح عملکرد
۱	لامپ فیوزینگ		
۲	ترموستات		
۳	قطعات کششی		
۴	سنسور		

- ۴- برد های الکترونیکی دستگاه چهارکاره را نام ببرید.
- ۵- عملکرد برد اصلی (Formatter) را شرح دهید.

کار عملی ۸

آشنایی با قطعات دستگاه های چهارکاره

هدف: کسب مهارت شناسایی اجزا و تشریح عملکرد قطعات دستگاه چهارکاره لیزری
مواد، ابزار و تجهیزات: دستگاه چهارکاره لیزری، دفترچه راهنمای سرویس دستگاه، رایانه، اینترنت، لوازم التحریر.

مراحل اجرای کار

- ۱- با مطالعه دفترچه راهنمای سرویس دستگاه، در دستگاه را باز کرده و مواد مصرفی آن را خارج کنید.
- ۲- با بررسی مواد مصرفی تعیین کنید که دستگاه دارای کارتريج All In One است یا خیر؟
- ۳- در صورتی که دارای درام یونیت مجزا است، آن را از کارتريج جدا کرده و قطعات کارتريج و درام را شناسایی کرده بنویسید.

۴- بخش‌های اصلی اسکنر و پرینتر دستگاه را مشخص کنید.

۵- قسمت‌های واحد پخت، لیزر یونیت، قطعات کششی کاغذ و سنسورها را شناسایی کرده و در مورد موقعیت مکانی آنها در دستگاه تحقیق کنید و بنویسید.

۶- با استفاده از دفترچه راهنمای سرویس دستگاه، تعداد و محل قرار گرفتن بردات دستگاه را مشخص کرده و عملکرد هر کدام را شرح دهید.

هنگام باز کردن دستگاه توجه داشته باشید که برق دستگاه قطع باشد و از ابزار خاص استفاده کنید.
همچنین کلیه نکات بهداشتی و ایمنی را هنگام کار رعایت کنید.

نکته ایمنی

با مراجعه به رسانه‌های معتبر در مورد PC FAX جست‌وجو کنید و گزارشی در رابطه با آن تهیه کنید و آن را در کارگاه ارائه دهید.

فعالیت

الگوی آزمون نظری

هنگام پاسخ به این سوالات هنرجو می‌تواند به دستگاه مراجعه کند.

۱- یک دستگاه چهارکاره چه قابلیت‌هایی دارد؟ نام ببرید.

۲- عملکرد کلیدهای Stop و Start روی پنل دستگاه را شرح دهید.

۳- مراحل تنظیم اندازه کاغذ در نرم‌افزار دستگاه چهارکاره لیزری را شرح دهید.

۴- چگونگی عملکرد یک دستگاه فکس را به‌طور خلاصه شرح دهید.

۵- سوکت مربوط به سیم خط تلفن از نوع است.

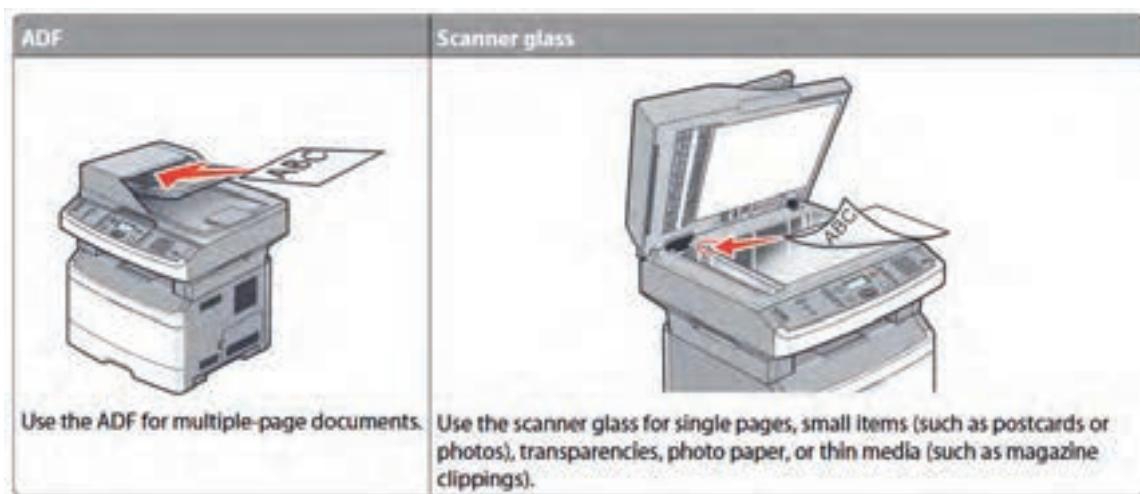
۶- دریافت فکس را به چند حالت می‌توان تنظیم کرد. چه تفاوتی با هم دارند.

۷- کار اصلی یک دستگاه فتوکپی را شرح دهید.

۸- دستگاه کپی از چه بخش‌های اصلی تشکیل شده؟ اجزا آن را نام ببرید؟

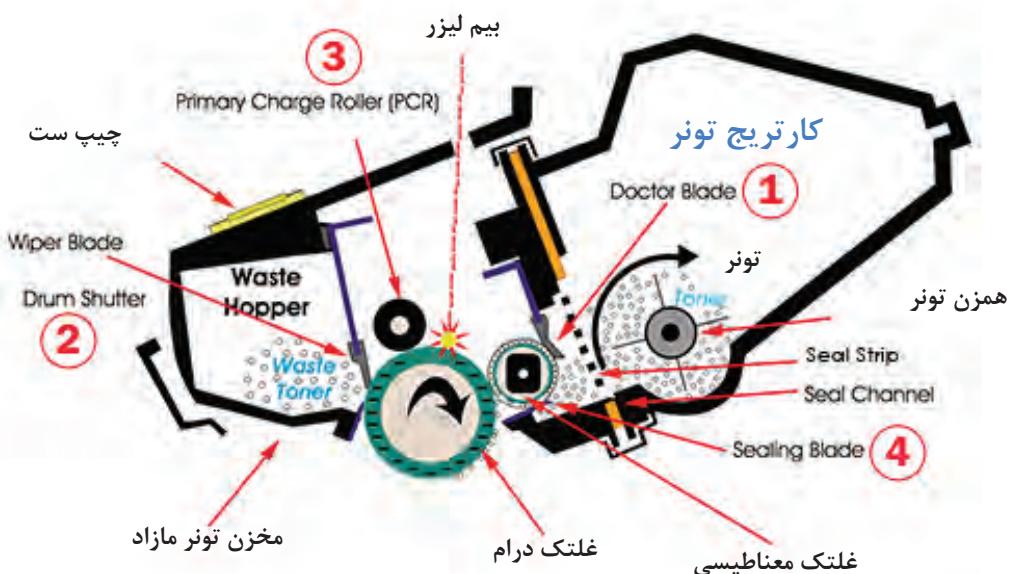
۹- شکل ۲-۴۷ کدام ویژگی دستگاه چهارکاره را نمایش می‌هد. تفاوت استفاده از هر کدام را بنویسید.

پودمان دوم: نصب، راه اندازی و کار با دستگاه چهار کاره (MFP) لیزری

شکل ۲-۴۷

- ۱۰- مراحل ارسال یک سند از طریق دستگاه فکس را شرح دهید.
- ۱۱- پرتو لیزر توسط در لیزر یونیت تولید می شود.
- ۱۲- تونر از چه ماده ای ساخته شده و چگونه عمل می کند؟
- ۱۳- در شکل ۲-۴۸ مراحل انتقال پودر تونر از مخزن به سطح کاغذ را شرح دهید.
- ۱۴- قطعات محافظتی در بخش پخت دستگاه را نام برد و عملکرد هر کدام را شرح دهید.
- ۱۵- بخش فکس دستگاه چهار کاره لیزری از چه قسمت هایی تشکیل شده است؟ نام ببرید و شرح دهید.
- ۱۶- بردهای یک دستگاه چهار کاره لیزری را نام برد و عملکرد هر کدام را شرح دهید.

شکل ۲-۴۸

آزمون عملی پایان واحد یادگیری

☒ آزمون عملی

نصب یک دستگاه چهار کاره لیزری و راه اندازی هر چهار کار آن

هدف: کسب مهارت در نصب و راه اندازی یک نمونه دستگاه چهار کاره لیزری

مواد، ابزار و تجهیزات: دستگاه چهار کاره لیزری - رایانه - سی دی درایور - کاغذ A4 - کابل USB - کابل برق - خط تلفن

مراحل اجرای کار

۱- کابل ها را متصل کرده و کاغذ را داخل کشوی کاست دستگاه قرار دهید.

۲- کامپیوتر را روشن کنید.

۳- بخش پرینتر دستگاه را راه اندازی کنید.

۴- مراحل نصب را مطابق دستور کار گفته شده انجام دهید.

۵- بخش اسکنر دستگاه را راه اندازی کنید.

۶- مراحل نصب را مطابق دستور کار گفته شده انجام دهید.

۷- بخش فکس را با نصب سیم خط تلفن و گوشی راه اندازی کنید. بررسی کنید که بوق داخل گوشی یا روی پنل داشته باشید.

۸- دستگاه را روشن کرده و از فایل با فرمتهای Word و PDF از داخل کامپیوتر پرینت بگیرید.

۹- پرینت گرفته شده را در دو نسخه کپی بگیرید.

۱۰- این کار را برای کاغذ در سایزهای A4 و A5 انجام دهید.

۱۱- تنظیمهای اندازه کاغذ روی دستگاه را انجام دهید. مراحل انجام این تنظیمهای را بنویسید.

۱۲- سند کپی گرفته شده را با استفاده از فکس دستگاه به ایستگاهی که مربی کارگاه تعیین کرده ارسال کنید و از ایستگاه مقابل همان سند را دریافت کنید.

۱۳- کیفیت سند ارسالی را با سند دریافتی مقایسه کنید.

پودمان دوم: نصب، راه اندازی و کار با دستگاه چهار کاره (MFP) لیزری

ارزشیابی شایستگی کار با دستگاه MFP لیزری

شرح کار:

- تشریح عملکرد کامل یک دستگاه چهار کاره لیزری بر اساس اجزا تشکیل دهنده و قابلیت های دستگاه ۲ - تشریح عملکرد کامل بخش های مختلف دستگاه ۳ - تشریح کامل اجزا بخش های مختلف دستگاه و عملکرد هر قطعه به تفکیک براساس استانداردهای تعريف شده ۴ - نصب و راه اندازی کامل یک دستگاه چهار کاره لیزری ۵ - کار با بخش های مختلف دستگاه چهار کاره لیزری

استاندارد عملکرد:

(۵ دقیقه)	شاخص ها: انتخاب فضای مورد نظر و مناسب بودن آن (میز کار)
(۱۰ دقیقه)	تشریح عملکرد یک دستگاه چهار کاره لیزری
(۱۵ دقیقه)	تشریح عملکرد کامل بخش های مختلف دستگاه
(۲۰ دقیقه)	تشریح کامل اجزا بخش های مختلف دستگاه و عملکرد هر قطعه
(۳۰ دقیقه)	تشخیص و تفکیک اجزا و قطعات از یکدیگر
(۳۰ دقیقه)	نصب و راه اندازی کامل یک دستگاه چهار کاره لیزری مطابق دفترچه راهنمای دستگاه
(۲۰ دقیقه)	کار با بخش های مختلف دستگاه چهار کاره لیزری

- شرطی انجام کار و ابزار و تجهیزات: میز کار استاندارد با ابعاد $L180 * D80 * H80$ cm - نور مناسب برای کارهای ظریف - ابعاد حداقل ۶ متر مربع و دارای تهویه یا پنجره - دمای طبیعی (18°C - 27°C) عینک، دستکش، ماسک و مجهر به وسایل اطفاء حریق - مجهر به فیوز حفاظت جان - فرد بالباس کار - انجام کار در حال نشسته یا ایستاده - رایانه - دستگاه چهار کاره لیزری - ابزار عمومی برق و الکترونیک - فرهنگ لغات - دفترچه راهنمای نصب دستگاه چهار کاره لیزری موجود - مواد پاک کننده استاندارد - دفترچه سرویس دستگاه موجود - پنس - گوشی تلفن - خط تلفن - آچار سوکت زن - سوکت RJ11.

معیار شایستگی:

ردیف	مراحل کار	حداقل نمره قبولی	نمره هنرجو
۱	تشریح عملکرد کامل یک دستگاه چهار کاره	۱	
۲	نصب و راه اندازی یک دستگاه MFP لیزری	۲	
۳	کار با بخش های کپی و فکس دستگاه	۲	
۴	اجزای بخش کپی دستگاه و بررسی عملکرد آن	۲	
۵	اجزای بخش فکس دستگاه و بررسی عملکرد آن	۲	
	شاخص های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش:		
	۱- رعایت نکات ایمنی دستگاهها ۲- دقت و تمرکز در اجرای کار	۲	
	۳- شایستگی تفکر و یادگیری مادام عمر ۴- اخلاق حرفه ای		
	میانگین نمرات	*	

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می باشد.

